

Fa- és gyümölcs

permetezők
gyümölcskefék**Kerítésfonat**
minden gazdasági felszerelések és szerszámok**Zemáncozott edény**
légszekrény Fürdőkádlegolcsóbban
BRUCKNER
VASUDVARBAN

A kötelező szavazás

(Csekey István tanulmánya a Polner-Emlék-könyvből.)

A választójogi reformmal kapcsolatban a közjogi irodalom váratlanul kis számban produkálja a normaalkotó tevékenységet megelőző tanulmányokat. Nem kétséges, hogy ennek az oka a demokrácia bizonyos irányban hangsúlyozott gyakorlati dekadenciája, illetve elnyomtatása és nem utolsósorban az a politikai irány, amely a népszuverénitást nevében szuverénitást emel a nép fölé.

Csekey István, a szegedi egyetem professzora, Polner Ödön 70. születésnapjára kiadott ünnepi könyvben, részleteiben és talán egyesek részéről, eredményeiben is, sok vitapontot nyújtó „A kötelező szavazás” című tanulmányában nyitja meg az új választójogi szabályalkotás praesuppozícióinak tudományos megbeszélését. Válaszolja a kötelező szavazás történeti kialakulását, mind külföldön, mind Magyarországon, nem mellőzve a kérdés 1913-as igen értékes bizottsági és különösen a Vázsonyi- és Bethlen-féle törvény előzetes és plenáris tárgyalásának anyagát.

Elméleti téren a választójogi jogi természete az az előkérdés, amelynek eldöntése adja meg a választ annak kötelező voltára. Három irány: az individualisztikus, az univerzalisztikus és a dualisztikus felfogás küzd egymással.

Az individualisztikus irány (a választójogi az emberrel veleszületett természetjogi; — az államhatalom alanya nem az állam, hanem a polgárok összessége) magában hordván a rousseaui szerződéses ösliberalizmust, ezidőszent háttérben sorítható. Az univerzalisztikus felfogás, Laband, Bluntschli, Jellinek és az új német diktatórikus Carl Schmitt vezetésével, közjogi kötelezőségről, sőt legexaktabb megnyilvánulásában — Polner, Buza és Balogh Arthur munkáiban — közhatalomnak tekint a választójogot. A bizonyos mértékig összeegyeztető dualisztikusok részint individuali, részint univerzális szempontokból indulnak ki. Az első irányzatot Seider, Spira és különösen, Ottó Mayer civilisztikus és Hans Kelsen delegációsak mondható felfogása, a másikat pedig Hatschek kollektivistust és individualis szavazást, Stier-Somló választást mint funkciót és választójogot, mint alanyi jogosítványt megkülönböztető elmélete reprezentálja. Ebbe az utóbbi csoportba sorozható a magyar Ferenczy Árpád és Moór Gyula is.

A különböző álláspontok figyelembevételével Csekey István, a dualisztikus elmélet elfogadásával arra az eredményre jut, hogy „a választójogi elsősorban választási kötelezőség.” Ebből a megállapításból pedig per konklusionen folyik a szavazás kötelező volta.

A gyakorlatban két kérdést tartalmaz a kötelező szavazás problematikája: a technikai, szankcionált megvalósítást és a politikai megindokoltasgot. Nem komoly szankció az 1-10 pengő pénzbírság és még kevésbé a kötelező elvvel groteszkul szembenálló az a megtorlás, amely (például Belgiumban) a nemszavazótól, azért, mert nem szavazott — tíz évre elvonja a szavazati jogát. Politikai megindokoltasga rendkívül komoly. Egyrészt a szervezetlen tömeget is odakényszeríti az urnák elé és így biztosabban következtethető, hogy a választás tényleg az ország közvéleményét és akaratát adja vissza. (Természetesen a kötelező szavazás csak a titkossággal együtt képzelhető el.) Másrészt, mint Goltner Dénes is fejtegeti, kedvezően hathat a választás tisztaságára.

Végül a kötelező szavazás kitűnően beállítható a most sokat hangoztatott választójogi korrektívumok sorába és így legalább a titkos választójognak, amennyiben szükségesnek látszanék, olyan korrektívuma lenne, amely megfelelné a tisztult közjogi felfogásnak és az ezer leköltőszálával biztos alapot adó, helyesen értelmezett, konzervatív alkotmányosságnak.

Csekey István nagy felkészültségű tanulmánya a diskusszióra szoruló kérdések egész sorát nyújtja. Vitatható, hogy immanens lényeg-

ben tényleg nem szervi funkció-e a választójogi, quasi állami szervi funkciója. Kérdésként, hogy nem helyesebb módszer-e az alanyi közjogi és közhatalomosságok önmagukban való tisztázása után ezen a talajon válaszolni meg a választójogi kötelező voltát. Helyese-e az a dualisztikus álláspont, hogy a választójogi „közjogilag biztosított alanyi jogosultság”? Mindezekben a — nagyobbára elméleti — kérdéseknek a megvitatása természetesen szakfolyóiratba való.



Kerékpárt, alkatrészeket, gumit
legolcsóbban
részletre is **Déry géparuház**
Nagy javító műhely.

Hirek

— **Uj egyetemi magántanár.** Budapestről jelentik: A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Módi Mihály állami reálgyimnáziumi tanárnak, a Ferenc József Tudományegyetem bölcsészeti, nyelv- és történettudományi karán „Az Alexandrius-kori görög költészet” című tárgykörből egyetemi magántanárrá történt kinevezését jóváhagyólag tudomásul vette.

— **Házasság.** Dr. Schenk Aladár f. hó 25-én, csütörtökön 12 órakor tartja esküvőjét Masszy Lolával az evangélikus templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Megkezdtek a piaci élelmiszerárak egészségügyi vizsgálatát.** Jelentette a Délmagyarország, hogy az összes piaci élelmiszerárak egészségügyi vizsgálatra idézik be a tisztí főorvosi hivatalba. Mintegy kétezer piaci élelmiszerárak vizsgálnak meg a hozzátartozókkal együtt. Az egészségügyi vizsgálatokat már napokkal előbb megkezdtek; tifusz, tüdővész és egyéb fertőző betegségek megállapítása szempontjából vizsgálják a piaci élelmiszerárakat és akiknél valamilyen fertőző betegséget megállapítanak, azokat eltávolítják az árusítástól. A tisztí főorvosi hivatal szerint a kétezer árus vizsgálatát három hét alatt elvégzik és ezután határoznak, hogy kitől vonják meg az árusítási engedélyt.

Gyönyörű búzujdon-1-98-101
ságok óriási választékban már
aFehércégtáblás BOROS cégnél

— **Temetés.** Szombaton tragikus körülmények között meghalt dr. Vinkler Elemér ügyvéd öccse. Dr. Vinkler Imrét két héttel ezelőtt gazdaságában könnyebb természetű baleset érte, egy sertés megsejtette a földirtokos lábát. Műtétet hajtottak rajta végre, a műtét után állapota javult. Szombaton embólia lépett fel, melynek következtében dr. Vinkler Imre tragikus hirtelenséggel meghalt. Dr. Vinkler Imre halála mély részvétet keltett. Hétfőn délután temették el a belvárosi temetőben nagy részvét mellett. A ravatalt a családon, a rokonságon kívül a barátok, ismerősök százai állották körül. A temetési szertartást dr. Heny Ferenc rókus esperes-plébános végezte nagy napi segédlettel. Beszentelés után a koporsót ideiglenesen a kupolacsarnok kriptájában helyezték el.

— **A Szegedvidéki Gyümölcstermelők Egyesülete** értesíti az igénylőket, hogy az olcsó részgálic megérkezett. További igényléseket sürgősen kéri bejelenteni, mert csak összegyűjtött vagóntételben rendelhetnek újabb mennyiségeket.

— **Istentisztelet a zsinagógában** szerdán este 7 órakor. Halottak emlékezte csütörtökön délelőtt fél 7-kor és 10 órakor.

— **Dr. Barta Dezső ügyvédi irodáját** Kiss-ucca 1 számú házba (Párisi Nagy Áruház fölé) helyezte át.

Kétségtlen az, hogy Csekey István professzor könyve beható elméleti és gyakorlati fejtegetéseivel értékes téren értékes munkával gazdagítja alkotmányjogi és politikai irodalmunkat és tanulmánya méltóan reprezentálja az a közjogi irányt, amelyet fél évszázadon keresztül bátran képviselt Polner Ödön és amelynek megünneplője a hetvenedik születésnapjára készült és Csekey István professzor tanulmányát is magában foglaló, ünnepi emlékkönyv.

Dr. Szebenyi Endre.

— **Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltolódása, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűviz, kisebb adagokba elosztva, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt.**

Ungár Imre

ápr. 27-iki hangversenyére

ajánlatos a jegyeket mielőbb megváltani, mert a nagy érdeklődés miatt jó jegyet később nem lehet kapni. Jegyárutás: Pető Ernő, Az Est-fiók és Városi Nyomda. 391

— **Halálozás.** Özv. báró Wimmersperg Gedeonné szül. raszói Rassovszky Olga, néhai báró Wimmersperg Gedeon volt pénzügyi főtanácsos özvegye 72 éves korában elhunyt. A felsővárosi Dugonics-temető ravatalozójából szerda délután 4 órakor temetik. Kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Harc és esendőségi nyomozás az 55 kilós harcra körül.** Április huszadikán kezdődött a halászlé tilalom, az utolsó napon rákka szerencséje akadt az egyik csongrádi halásznak. Társával kiment halászni a Tiszához, arra a helyre, ahol a Körös ömlik bele a folyóba. Ugynevezett csapóhorgot dobta a vízbe és kis idő múlva egy hatalmas, 55 kilós harcra akadt a horogra. Az értékes halászsákmány körül most éles harc keletkezett. A csongrádi halász és a társa azon veszték össze, hogy melyiküket illeti meg az 55 kilós harcra. A két halász már megegyezett egymás között, amikor beleavatkozott a vitába Antalffy György szegedi halkereskedő is, aki a Tisza halászléi jogát bírli. Antalffy azt vitatta, hogy a harcra őt illeti. Nemsokkal később újabb igénylő jelentkezett: Szabados József halászmester személyében, aki a Körös halászléi jogát bírli. Az 55 kilós harcra tulajdonjogáért most már Antalffy és a Körös bírlő halászmester között indult meg a harc. A vitázó felek nem tudtak megegyezni, a esendőségnél tettek feljelentést, kérve, hogy esendőségi nyomozás állapítsa meg: hol fogták valójában a félmarzsás harcát, a Tiszában-e, vagy a Körösben... A esendőség le is folytatta a nyomozást és a tanak előadásból azt állapította meg, hogy a harcát a két folyó torkolatának közelében, két méternyire a Körösben fogták. A csapóhorgot a torkolatnál dobta a vízbe, a folyó a Körösbe sodorta és itt akadt fel a félmarzsás harcra. A nyomozás folytán a Körös jogát bírlő halászmesternek ítélték oda a nagy halászsákmányt.

Kovács Testvérek sporthajó építő üzeme

az idei szezonban is **újdon-ságokkal lepi meg a közö séget.** Hosszu részleltisztelési kedvezmény mellett szenzációs olcsó **MAROS UCCA 24.** árak. Vételkényszer nélkül tekintse meg raktárunkat.